

Havacılık Tıp Merkezi (AeMC), Uçuş Tabibi (AME) ve Yetkili Tabip Yetkilendirmeleri

Dr Tuğba ELVERİŞLİ
23.10.2017 Antalya

Konu Başlıkları

1. Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi
  - a) Yetki Başvurusunda İstlenen Belgeler
  - b) Yetkilendirme Standartları
  - c) Yetkilerin Kısıtlanması, Askıya Alınması veya İptali

2. Uçuş Tabibi ve Yetkili Tabip Yetkilendirmesi
  - a) Yetki Başvurusunda İstlenen Belgeler
  - b) Genel Esaslar
  - c) Yetkilerin Kısıtlanması, Askıya Alınması veya İptali

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

1. Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Yetki Başvurusunda İstenen Belgeler

- Havacılık Tıp Merkezi (AeMC) yetki talebine ilişkin, sağlık kuruluşu tarafından, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne yazılmış başvuru dilekçesi veya elektronik form,
- AeMC Yetki Başvuru Formu,
- Özel Hastaneler için; Hastane Ruhsatının, Faaliyet İzin Belgesinin ve varsa Afiliasyon Belgesinin,
- Tıp Merkezleri için; Tıp Merkezi Ruhsatnamesinin örneği,
- Üniversite Hastaneleri için; YÖK'e bağlı olduğunu gösterir belgenin onaylı örneği,
- Uçuş Tabiplerinin “Uçuş Tabipliği Kursu Sertifikası”nın düzenleyen kurum veya noter onaylı örnekleri,

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Yetki Başvurusunda İstenen Belgeler

- “Uçuş Tabipliği Kursu Sertifikası” ve “Uçuş Tabipliği Tazeleme Eğitimi” alındıktan sonra 3 (üç) yıl veya daha fazla süre geçmiş ise “Uçuş Tabipliği Tazeleme Eğitimi” Kurs Sertifikasının düzenleyen kurum veya noter onaylı örneği,

(GM1 MED.D.030 Refresher training in aviation medicine maddesine göre Genel Müdürlük tarafından akredite edilen ulusal ya da uluslararası bilimsel toplantı, kongre ve uçuş güvertesi tecrübelerinin tazeleme eğitimi kapsamında kredilendirilir)

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Yetki Başvurusunda İstenen Belgeler

- Uçuş Tabipleri ve Dâhiliye, Göz, KBB, Nöroloji ve Psikiyatri uzmanlık dallarının her birinden ilgili havacılık muayenesini gerçekleştirmek üzere en az bir uzman tabip ile Özel Sağlık Kuruluşu arasında yapılan tam gün süreli sözleşme örnekleri veya çalışma belgeleri (Uçuş tabipleri için sözleşmeler Havacılık Tıp Merkezinde tam zamanlı uçuş tabibi olarak çalışacağına dair madde içermelidir),
- Devlet Hastaneleri ve Üniversite Hastaneleri için ise sağlık kurumunda tam gün süreli hekim olarak çalıştığına gösteren sözleşme yerine geçen resmi belge,
- Onaylı Hekim Listesi,
- Onaylı Tıbbi Cihaz Listesi,
- Genel Müdürlük Hizmet Tarifesinde yer alan bedellerin ödendiğini gösterir belge.

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Başvuru sonrası;

- Genel Müdürlük Hava Sağlık Birimi teknik denetçileri tarafından denetim planlaması yapılır.
- Denetim tarihi resmi yazı ile bildirilir.
- Denetim tarihinde, denetim ekibi tarafından sağlık kuruluşu yerinde denetlenir.
- Denetim usul ve esasları, kontrol formları, tespit edilecek bulgular ve denetim sonrası hazırlanacak raporlar hususunda SHT-Denetim Talimatına göre uygulama yapılır.

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Yetkilendirme Standartları

- En az 2 (iki) Uçuş Tabibi, Havacılık Tıp Merkezinde tam gün süreli görev yapmalıdır.
- SMS (Emniyet Yönetim Sistemi) sorumlusu bulunmalıdır.
- Sağlık kuruluşu içinde üst yönetici veya yardımcısına doğrudan bağlı Havacılık Tıp Merkezi organizasyonu olmalıdır.
- Havacılık Tıp Merkezi Başkanı Uçuş Tabibi olmalıdır.
- Dâhiliye, Göz, KBB, Nöroloji, Psikiyatri uzmanlık dallarından her birinden en az bir uzman tabip tam gün süreyle görev yapmalıdır.
- Kardiyoloji, Göğüs Hastalıkları, Genel Cerrahi, Ortopedi, Üroloji, Kadın Doğum, Radyoloji, Biyokimya uzmanlık dallarından her birinde en az bir uzman tabip görev yapmalıdır.

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Yetkilendirme Standartları

- Yetki talebinde bulunan sağlık kuruluğu bünyesinde bulunması zorunlu cihazlar:
  - a) **Kardiyolojik tetkik cihazları;** EKG, Eforlu EKG, Ekokardiyografi, Ambulatuvar Kan Basıncı Monitörü, 24 h. Ambulatuvar EKG Monitörü
  - b) **Oftalmolojik cihazlar;** Biyomikroskop, Chart Projektör, Direkt Oftalmoskop, İndirekt Oftalmoskop, Görme Eşel Seti, Ishihara Renk Görme Kitabı, Derinlik Hissi Ölçümü, Refraktometre, Retinoskop (Skiaskopi), Keratometre, Tonometre, Görme Alanı Cihazı
  - c) **KBB tetkik cihazları;** Otoskopi, Anterior ve Posterior Rinoskopi, Laringoskopi, Saf Ses ve Konuşma Odyometrisi, Timpanometri
  - d) **Radyoloji Cihazları;** Röntgen (Dijital Röntgen / Hareketli Röntgen / Konvansiyonel Röntgen / Skopi, vs.), Ultrasonografi
  - e) **Laboratuvar Tetkikleri;** Kan Sayım Cihazı, Kan Biyokimyası Analiz Cihazı, Kan Elektrolit Analiz Cihazı, İdrar Analiz Cihazları, AKŞ, Üre, Kreatin, Lipid Profili, SGOT, SPGT, GGT ve TSH, HIV ve Hepatit Virüs Markerları, HbA1c)
+ spirometre cihazı

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Yetkilendirme Standartları

- İleri Renkli Görüş Testi (Anamaloskop, Lantern, CAD veya eşdeğerleri), “Uçuş Ekibi Organizasyon Gereklilikleri Talimatı (SHT-ORA)” ORA.GEN.205 maddesi ve ilgili kabul edilebilir uyumluluk yöntemleri (AMC) ve yönlendirici notları (GM) kapsamında diğer yetkili Havacılık Tıp Merkezleri aracılığı ile gerçekleştirilebilir.

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Yetkilendirme Standartları

- Havacılık Tıp Merkezinde; randevu takip, evrak ve dokümantasyon, raporlama sistemleri, arşiv bulunmalıdır.
- Yeterli sayıda yardımcı personel bulunmalıdır.
- Harici görüşmelere açık, tüm personelin ihtiyacını karşılayacak şekilde telefon, bilgisayar, fax, fotokopi cihazı ve internet bağlantısı olmalıdır.
- Havacılık tıbbi alanında ulusal ve uluslararası mevzuatın güncel haliyle bulundurulmalı ve kolay erişim sağlanmalıdır.
- Tıbbi Standart Formlar kullanıma hazır halde bulunmalıdır.

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Yetkilendirme Standartları

- Kalite Yönetim Sistemine Havacılık Tıp Merkezi dâhil edilmeli ve dokümantasyonu yapılmış olmalıdır (Sağlık Kuruluş tarafından onaylı “Havacılık Tıp Merkezi Organizasyon El Kitabı” hazırlanmalıdır).
- SHT-ORA, SHT-MED, Genel Müdürlük tarafından yayınlanan yönlendirici kaynak dokümanlara ve aksi belirtilmemişse ilgili kabul edilebilir uyumluluk yöntemleri (AMC) ve yönlendirici notlarına (GM) uyumluluk sağlamalıdır.
- Tıbbi kayıtların gizliliği sağlanmalıdır. Genel Müdürlük Hava Sağlık Birim (AMS) Sorumlusu ile diğer taraf olarak Havacılık Tıp Merkezi Başkanı (AeMC Başkanı), yetkilendirilen diğer Uçuş Tabipleri ve sağlık kuruluşu veri güvenliğinden sorumlu yönetici tarafından ayrı ayrı imzalanmış Tıbbi Gizlilik Sözleşmeleri bulunmalıdır.

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Yetkilendirme Standartları

- Standartları sağlayan ve Genel M¼d¼rl¼k tarafında gerçekleştirilen yetki denetimi sonrası yetkilendirilmesi uygun bulunan sağlık kuruluşu, “Havacılık Tıp Merkezi (AeMC)” s¼resiz olarak yetkilendirilir, “Havacılık Tıp Merkezi Yetki Belgesi” ve ayrıca her bir uçuş tabibi için “Uçuş Tabibi Yetki Belgesi” d¼zenlenir. Uçuş tabipleri 3 (¼) yıl s¼reyle yetkilendirilir.
- AME, en fazla bir sağlık kuruluşunda yetkili uçuş tabibi olarak çalışabilir. Uçuş tabiplerinin yetkileri o sağlık kuruluşunda çalıştıkları s¼rece geçerlidir.

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Yetkilerin kısıtlanması, askıya alınması veya iptali

- Geçerli gereklilikleri sağlayamaması,
  - Yetkilendirme şartlarını sağlayamaması,
  - Tıbbi kayıtların tutulmasında eksiklik olması ya da yanlış bilgi ve belgelerin ibraz edilmesi,
  - Tıbbi kayıt, sertifika ya da belgelerde sahtecilik olması,
  - Tıbbi kayıtların gizliliğini sağlayamaması,
  - Sağlık sertifikası sahibi ya da sertifika başvurusu yapan kişiler hakkında yanlış ya da hileli açıklamalar ya da sunumlar yapılması, olguların gizlenmesi,
  - Denetim bulgularının düzeltilmemesi,
  - Yetki sahibinin talebi olması durumunda
- Yetkileri kısıtlamaya, askıya almaya veya iptal etmeye Genel Müdürlük yetkilidir.

Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi

Yetkilerin kısıtlanması, askıya alınması veya iptali

- Yetkili oldukları süre boyunca 2 defa yetkilerinin askıya alınması durumunda, 2 yıl süresince yeniden yetkilendirme işlemi yapılmaz. Yeniden yetkilendirme söz konusu ise mülga mevzuattan kaynaklı imtiyazlar sürdürülmez.
- Yetki belgesinin iptali ya da yetki sahibinin talebi sonucu iptal edilmesi durumlarında, belge 5 iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe gönderilmelidir.

Konu Başlıkları

1. Havacılık Tıp Merkezi Yetkilendirmesi
  - a) Yetki Başvurusunda İstenen Belgeler
  - b) Yetkilendirme Standartları
  - c) Yetkilerin Kısıtlanması, Askıya Alınması veya İptali

2. Uçuş Tabibi ve Yetkili Tabip Yetkilendirmesi
  - a) Yetki Başvurusunda İstenen Belgeler
  - b) Genel Esaslar
  - c) Yetkilerin Kısıtlanması, Askıya Alınması veya İptali

Uçuş Tabibi ve Yetkili Tabip Yetkilendirmesi

2. Uçuş Tabibi ve Yetkili Tabip Yetkilendirmesi

Uçuş Tabibi ve Yetkili Tabip Yetkilendirmesi

Yetki Başvurusunda İstenen Belgeler

- Yetki talebine ilişkin, Genel Müdürlüğümüze yazılmış başvuru dilekçesi veya elektronik form,
- Uçuş Tabipliği Kursu Sertifikasının düzenleyen kurum veya noter onaylı örneği (Kursun yurtdışında alınmış olması durumunda belgelerin noter onaylı örnekleri veya doğruluğunu gösteren ilave bilgi, belge istenebilir),
- “Uçuş Tabipliği Kursu Sertifikası” veya “Uçuş Tabipliği Tazeleme Eğitimi” alındıktan sonra 3 (üç) yıl veya daha fazla süre geçmiş ise “Uçuş Tabipliği Tazeleme Eğitimi” Kurs Sertifikasının düzenleyen kurum veya noter onaylı örneği,
- Genel Müdürlük Hizmet Tarifesinde yer alan bedellerin ödendiğini gösterir belge.

Uçuş Tabibi ve Yetkili Tabip Yetkilendirmesi

Yetki Başvurusunda İstenen Belgeler

Ayrıca Uçuş Tabipleri için;

- Uçuş Tabibi ile Özel Sağlık Kuruluşu arasında yapılan, (Havacılık Tıp Merkezinde Uçuş Tabibi olarak çalışacağına dair sözleşme maddesini de içeren) tam gün süreli sözleşme örneği veya çalışma belgesi,
- Devlet Hastaneleri veya Üniversite Hastanelerinde çalışan Uçuş Tabibinin sağlık kurumunda tam gün süreli hekim olarak çalıştığına gösteren sözleşme yerine geçen resmi belge.

Yetkili Tabipler için;

- Havacılık Muayenesinin hangi günlerde nasıl gerçekleştirileceğinin açıklandığı prosedür ve Yetkili Tabip ile karşı taraf ilgili branş hekimleri ve/veya Sağlık Kuruluşları arasında yapılan noter onaylı hizmet alım sözleşme veya protokol örneği.

Uçuş Tabibi ve Yetkili Tabip Yetkilendirmesi

Başvuru sonrası;

- Genel Müdürlük Hava Sağlık Birimi teknik denetçileri tarafından denetim planlaması yapılır.
- Denetim tarihi resmi yazı ile bildirilir.
- Denetim tarihinde, denetim ekibi tarafından sağlık kuruluşu yerinde denetlenir.
- Denetim usul ve esasları, kontrol formları, tespit edilecek bulgular ve denetim sonrası hazırlanacak raporlar hususunda SHT-Denetim Talimatına göre uygulama yapılır.

Uçuş Tabibi ve Yetkili Tabip Yetkilendirmesi

Genel Esaslar

- Sınıf 1 havacılık muayenesi gerçekleştirme yetkisine sahip AME'ler yılda bir, Sınıf 2 yetkisine sahip AME'ler ile Yetkili Tabipler yetkilendirildikleri süre içerisinde iki kere, GM1 MED.D.030 Refresher training in aviation medicine maddesinde göre Genel Müdürlük tarafından akredite edilen ulusal ya da uluslararası bilimsel toplantı ve kongrelere katılım sağlamalıdır.
- Bir tıp fakültesinin Hava ve Uzay Hekimliği Bilim Dalı/Anabilim Dalında Uzmanlık eğitimini tamamlayarak “Hava ve Uzay Hekimliği Uzmanı” unvanını alan tıp doktorları ilave bir eğitime gerek duyulmadan “Uçuş Tabipliği” eğitimini almış kabul edilir. Hava ve Uzay Hekimliği Uzmanları havacılık tıbbı alanında faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişilere ait işletmelerde bu alanda çalıştıkları sürece “Tazeleme Eğitimi” almalarına gerek duyulmaz.

Uçuş Tabibi ve Yetkili Tabip Yetkilendirmesi

Genel Esaslar

- AME'ler 3 (üç) yıl ve Yetkili tabipler 2 (iki) yıl süreyle yetkilendirilir. AME'ler için "Uçuş Tabibi Yetki Belgesi", Yetkili Tabipler (Designated Examiner) için "Yetkili Tabip Yetki Belgesi" düzenlenir. Yetki sahipleri Genel Müdürlükçe kendilerine yetki verilen bölgede ve yetki verilen uçuş muayenesini yaparlar.
- AME'ler bir Havacılık Tıp Merkezi (AeMC) bünyesinde veya AeMC'nin yöneticisi olarak çalışabilecekleri gibi Genel Müdürlük tarafından gerek görülmesi halinde bireysel olarak da uçuş muayenesi de yapabilirler.
- AME'lerin AeMC Başkanı olabilmeleri için en az 5 yıl süre ile Sınıf 1 Havacılık Sağlık Muayenesi yapma yetkisine sahip olması ve 200 adet Sınıf 1 havacılık muayenesi yapmış olmaları gerekir. En az 3 yıl Medikal Asesör olarak görev yapan veya "Hava ve Uzay Hekimliği Uzmanı" unvanını alan tıp doktorlarından AeMC Başkanı olabilmeleri için yukarıdaki şartlar aranmaz.

Uçuş Tabibi ve Yetkili Tabip Yetkilendirmesi

Genel Esaslar

- Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen bir Havacılık Tıbbi Eğitim Kurumu onaylı Uçuş Tabipliği eğitim sertifikasına sahip olan kişilerin, Türkiye Cumhuriyeti dışında yetkili bir otoritede imtiyazlarını icra etmek için başvurmaları ve uygun görülmeleri halinde, bu durum hakkında MED.D.015 gerekliliklerini sağlayacak şekilde başvuru ve uygun görülme yazıları ve ekleriyle AMS'yi bilgilendirmeleri gerekmektedir.

Uçuş Tabibi ve Yetkili Tabip Yetkilendirmesi

Yetkilerin kısıtlanması, askıya alınması veya iptali

- Geçerli gereklilikleri sağlayamaması,
  - Yetkilendirme şartlarını sağlayamaması,
  - Tıbbi kayıtların tutulmasında eksiklik olması ya da yanlış bilgi ve belgelerin ibraz edilmesi,
  - Tıbbi kayıt, sertifika ya da belgelerde sahtecilik olması,
  - Tıbbi kayıtların gizliliğini sağlayamaması,
  - Sağlık sertifikası sahibi ya da sertifika başvurusu yapan kişiler hakkında yanlış ya da hileli açıklamalar ya da sunumlar yapılması, olguların gizlenmesi,
  - Denetim bulgularının düzeltilmemesi,
  - Yetki sahibinin talebi olması durumunda
- Yetkileri kısıtlamaya, askıya almaya veya iptal etmeye Genel Müdürlük yetkilidir.

Uçuş Tabibi ve Yetkili Tabip Yetkilendirmesi

Yetkilerin kısıtlanması, askıya alınması veya iptali

- AME'ler en fazla bir sağlık kuruluşunda, Yetkili Tabipler en fazla bir ilde yetkili olarak çalışabilir.
- AME'lerin yetkileri; yetki aldıkları sağlık kuruluşunda çalıştıkları sürece geçerli olup sağlık kuruluşundan ayrıldıkları takdirde mülga mevzuattan kaynaklı haklarından doğan imtiyaz ve yetkileri kullanamaz.
- AME ve Yetkili Tabiplerin yetkili oldukları süre boyunca 2 defa yetkilerinin askıya alınması durumunda, 2 yıl süresince yeniden yetkilendirme işlemi yapılmaz.
- Yetki sahibinin doktorluk mesleğinden men edilmesi ve/veya Doktor Bilgi Bankası kayıtlarından çıkarılması durumlarında yetkileri kendiliğinden iptal olur. Yetki sahibinin bu durumlarda 5 iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe bildirim yükümlülüğü bulunmaktadır.
- Yetki belgesinin iptali ya da yetki sahibinin talebi sonucu iptal edilmesi durumlarında, belge 5 iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe gönderilmelidir.

TEŐEKKÜR EDERİM...

